

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttéri czikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Kibontakozás.

Hazánk ma még csak nyers ország. Dolgoznak rajta sokan, hogy kifaragják, de a nagy buzgalomnak kevés eredménye van.

Fejlődésünk ötletszerű. Nagyaranyu tervek nincsenek a nemzeti köztevékenység elé tűzve. Kapkodásban telt el hosszú idő. A magyar nemzeti állam fejlesztésének céltudatos körvonalai seholsem láthatók. Föl nem használt időnknek drága pillanatai fölött tépelődhetünk minden téren.

Önrendelkezési jogunk visszaszerzése óta harminczkét év telt el. Mennyi hit, mennyi remény és mekkora jövődöt fogant meg akkor: Hol vagyunk a kilátásokhoz képest?

Legnagyobb fejlődést a közlekedésügyben tudunk fölmutatni. Vasúthálózatunk befektetése jóval meghaladja a milliárdot. Az eredmény majdnem csufos, ha meggondoljuk, hogy Galátzánól oláh buza kisebb vitélberrel jut Liverpoolig, mint a miénk Nagyváradtól Berlinig.

Mert a hálózat megvan, de a rendszer nincs meg. A vasúthálózat kiegészítő alkatrészei: a köút és vízi út merőben elhanyagoltak. E miatt úgy vagyunk, mint az a test, melynek főartériáihoz nem vezetnek apró véredények. Amerika a tengeren tízezer kilométer utat olcsóbban tesz meg, mint az erdélyi részeken lakó földműves a Mezőségen tíz kilométert.

Ha valaki azt jövedőlte volna a reményesnek napjaiban, hogy a Tisza, Maros, Körös, Duna harminczkét év múlva is kihasználás nélkül foly végig az Alföldön, hajózási csatornák és öntözési berendezések nélkül, boldognak kiáltotta volna ki minden józan ember. Szorosan összefügg ezzel a mulasztással az a sajnálatra méltó tény, hogy buzatermésünknek holdankénti átlaga huszonhárom év alatt — a mint azt Löcherer Andornak derek művéből, a „Gazdasági válság”-ból látom — 3-70 mm. Ez a termés-átlag rosszabb a semminél, mert országos deficitet jelent a buzahozammal. Mert ilyen termés-átlagnál nyolczforintos árak mellett buzájára egyenesen ráfizet a földmivelő.

Ehez járul, hogy hazánk a maga erejéből még arra sem képes, hogy egyszerű földmívelő-gazdát fölruházzon. Nem szölok azon osztályok igényeiről, melyekben férfi és nő angol kelmét keres. De kérem, a kis embert, a szegénységben élő szatocsot, gyármunkást, alsóbb tisztviselőt, néptanítót — szóval a népek millióját, még ezt sem tudja hazánk ellátni a legegyszerűbb, legmindennapi, legszükségesebb fogyasztási czikkel: a ruházattal.

Ez e nomád állapot nemcsak káros, de megsejényítő. Úgy néz ki, mintha munkaképesség és életrelvőség hiányában szenvednénk. Pedig a mi népünk nem munkakerülő. A takarékbetéték óriási összege mutatja, hogy nem is pazarló. Az a csodálatos arányokban fejlett népkereskedelem, mely az alföldi gyümölcsnek, tojásnak, baromfinak értékesítésében nyilvánul, bizonyítja, hogy az életrelvőség sem hiányzik. Mi hát az ok? Miért van hazánk még mindig nyers állapotban.

Egyszerűen azért, mert a nemzet a benne rejlő erőforrásoknak nem ura. Sem teherviselését, sem munkája gyümölcsének értékesítését, sem hitelrendszerét, sem kereskedelmi forgalmát nem szabályozhatja a saját érdekei szerint.

Gazdasági organizmusunknak nincs egy önmagából kiinduló és önmagába visszatérő vértkeringése. Egy politikai vis major hatása alatt nyög egész gazdasági rendszerünk. Minden lépésnél tekintettel kell vennünk a szomszéd akaratát, jogát, érdekét. És minden lépésnél küzdödnünk kell a szomszéd tulajdajával, kapzsiságával, pörlekedési viselkedésével és gonosz indulatával.

Majd egyszer, ha a magyar társadalom öntudatra ébred és belátja azt

a mindennapi igazságot, hogy a kéz csak szabadon tud dolgozni: egy boldogabb nemzedék előtt érthetetlen lesz, hogy nemzetünk törvényhozási többsége évtizedeken át bölcsességnek tartotta az idegen gyámság alatt snyilódó állapotot. Csodálkozni fog, hogy oly hosszas ideig le lehetett szavazni az életnek, a természetnek és a tapasztalásnak örök igazságait.

Ez a jobb kor talán nincs is olyan távol. Odáig már is eljutottunk egy aggodalomteljes parlamenti harc sikerei révén, hogy ezental az önálló vélekedést és a hazafias törekvéseket nem fogják lebunkózni. Követői fogja ezt a haladást az állapotok szabad mérlegelése. A mérleg pedig megmutatja szörnyű veszteségeinket. Ettől csak egy lépés választ el polgáraink amaz elhatározásáig, hogy hazánk ne legyen Ausztria zsákmánytárgya.

Arról vagyok meggyőződve, hogy ezt a folyamatot immár semmi sem képes föltartóztatni. A nemzeti erő működni fog a saját sulyviszonyainál fogva. A hamis okoskodásokat leszorítja a közpályáról az életösztön. Ez az új erőteljesítő győzni fog. Mert mindig győzött, a hol fölébredett. S mert mindig fölébredett, ha komoly volt a veszély. Az életösztönt agyondisputálni nem lehet. Sok mindent elhihet egy nemzet, mint élni: nem győzheti meg semmi okoskodás.

A gazdasági önállóság fel nem tartóztatható módon közlekedik. A rendszeres elszegényedés utjáról leterelni hazánkat a bajok fölismerése, s a helyes utra rákényszerít maga Ausztria, melynek nincs meg többé az a képessége, hogy velünk szövetséget köthesse. Maga a sors kínálja nekünk a fölszabadulás alkalmát. Szabad-e föltennünk, hogy a magyar társadalom nem ragadja meg a kínálkozó alkalmat?

Minden fejlődésnek megvan a törvénye. Sokba került, míg ez a kérdés kicsirázhatott. Párthatalmi szempontoknak sűrű ködburkolata vonta el tőle a napvilágot. De a köd oszlik, s a szabad megfontolás világánál mindenki fölismeri a valódi érdeket. Ez a „mindenki” az alkotmányos életben mindenhatóságot jelent. Mindenhatóságot abban az értelemben, hogy senki se csinálhasson gazdasági kérdésből politikai kérdést és senki se állhasson ellent annak, hogy az élő törvényben lefektetett önállósági jog a maga teljességében, érvényesülhessen.

Politikai hírek.

Vadnay levele. Az a levél, amelyet Sima Ferencz lapja, mint tölem a választási elnökhöz intézettet közöl, eleitől végeiglen hamisítvány. Sóna Szántó Lajoshoz levelet nem intéztem és teljesen közömbös előttem, hogy Dienes vagy Molnár lesz-e a 48-as párt képviselője.

Szentes.

Vadnay Andor
főispán.

A katolikus autonómiai kongresszus, mint már megirtuk, e hó 31-én, szerdán nyílik meg újból. Ez alkalomból a kongresszus tagjai már most kezdenek gyülekezni a fővárosban. A kongresszus plenáris ülését megelőző napon, január 30-án, d. e. 11 órakor a kongresszus másodelnökénél, Szapáry Gyula grófnál általános értekezlet, melyre a kongresszus összes tagjai hivatalosak. Ugyanaznap délután 5 órakor Zichy Nándor gróf Mária-utcai palotájában lesz értekezlet.

A háború.

Az angolok győzelmi mámorát, melyet Buller egy tuhamar feladott hamis híre ébresztett, már a fagypontra alá jutott megdermedtség váltotta fel. Az egész angol nemzet le van sújtva s remélve gondol azokra a veszteségekre, melyeket Chamberlain ur neki szerzett. Ez a spionskopi vereség már a tizenhetedik a nagy veszteségek sorában s ki tudja, hány fogja még ezt követni. A háboru mai állása szerint bizonyos, hogy Ladysmith el nem fog bujni s hogy az angolok a

Tugela mögé visszashorítottak. Mit fog csinálni ezután Joubert, átmenye a támadásba, vagy megvárja az angolok újabb összeverődését, hogy aztán megint az ő támadásukat várja be, ezek oly kérdések, melyekre csak a bur vezérkar felelhetne. Mi egyelőre csak regisztráljuk, hogy Spions-Kopnál az angolok újabb nagy vereséget szenvedtek.

London izgatottsága.

London, jan. 27.

A Spion-kop kiűrtetésének okairól még egyetlen részlet sem érkezt, sem hivatalos, sem magántáviratban. A katonai cenzura egyetlen magántáviratot sem enged továbbítani, a mely erről az eseményről szól s így az angol lapok inkább csak kombinációkra vannak utalva.

A nagy lapok panaszkodnak, hogy a háboru kiűrtése óta százezerekre menő költségekbe verték magukat, csak azért, hogy a közönséget a háboru egyes lázaisáról értesítsék s a kormány ezt a szolgálatot abszolúte lehetetlenné teszi. Az ilyen eljárás még az ország sem tűrte. Végre is az angol nép, a mely vagyonát és vérét áldozza fel ebben a háboruban, méltán követelheti, hogy minden részletről még akkor is értesítsék, a mikor a kormánynak kellemetlen s mikor a miniszterek attól tartanak, hogy a folytonos kudarcok őket is el fogják söpörni. Az ellenzéki, különösen a radikális képviselők alig várják a parlament megnyitását, a midőn azt is szemérem fogják lobbantani a kormánynak, hogy a háboru folyamán nem gyakorolta azt az őszinteséget, a melyet a nemzet pénz és véráldozatáért méltán megkövetelhetett volna.

A mi a legújabb harcztéri eseményt illeti, a lapok tisztán csak kombinációkra vannak utalva, mert Buller lakonikus jelentésén kívül egyetlen betűt sem tettek közzé a spionskopi vereségről, pedig nyilvánvaló, hogy a kormány a nevezetes csata részleteit is tudja. A lapok Buller jelentéséből igyekeznek kimagyarázni, hogy mi történt a Spionskopon s ebben a tekintetben ki-váltképpen két verzióval találkozunk. Az egyik verzió szerint s ezt vallják az optimisták, nagyon valószínű, hogy Warren tábornok, a kinek nem állottak rendelkezésére részletes térképek, arról győződött meg, hogy a Spionskop nem nyújtja azt a hasznát, a melyet tőle várt s ezért közvetlenül a kop elfoglalása után elrendelte kiűrtetését. Ezt a verziót különösen a kormánypárti újságok terjesztik. A másik verzió szerint a burok a szerdai csütörtökre virradó éjjel többször megkísérelték a Spionskop visszafoglalását és végre sikerült is nekik az angolokat onnan elkergetni és a kopot újra megszállani. Hogy a Spionskop visszafoglalása mikép ment végbe, hogy a mindenesetre véres harcban hány angol és hány bur esett el, hogy Warren hadteste most hol áll, arról senki sem tud semmit.

A honvédelmi bizottság ülése.

London, jan. 27.

Ma délután a minisztertanács után a honvédelmi bizottság a hadügyminiszteriumban ülést tartott, a melyen Wolseley lord is részt vett. Az utóbbi körülmény azt bizonyítja, hogy az ülésen rendkívül fontos ügyekkel foglalkoztak. A bizottság határozatáról semmi sem szivárgott a nyilvánosságba és csak gyanítják, hogy a kormány rendkívül fontos táviratot kapott Bullertől és hogy e szerint a helyzet sokkal komolyabb, semmint a közönség hiszi. Valószínűleg tartják, hogy a kormány az egész felszabadító hadműveletnek hirtelen véget fog vetni és hogy már a legközelebbi órákban átadják Ladysmithet a buroknak, a mire aztán Buller hadserege vissza fog vonulni és elülről fogja megkezdeni az egész hadjáratot.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Az iparpártolás programja.

A fogasztók épp úgy, mint a kereskedők és iparosok, még mindig bizonyos fásultsággal viselkednek a hazafias, de ugyanúgy nemzetgazdasági szempontból megindult akció iránt, a mely a magyar iparnak az idegennel szemben való megvédelmezését tűzte ki célul. Mintha nem is a mi bőrünk-ről volna szó s nem is a mi szorgalmunk eredményének értékesítése volna a cél. Rettenő pusztítást vihett véghez önzertünkben az utolsó harmincz esztendő közgazdasági politikája, ha még csak lelkesülni sem igen tudunk a nemzeti vagyon gyarapításáért s az idegen tolatkodóknak piacaikról való kiszorításáért.

De talán igaztalanok vagyunk. Meglehet, hogy mindenkiben él a vágy a magyar iparért tenni valamit, de nem tudja, hogy

hol kezdje. No, hát az Országos Iparegyesület most közzéteszi a cselekvés programját. Nem mondjuk, hogy ezzel minden teendőnk ki van merítve, de legalább van útmutatásunk, a melynek nyomán megindulhatunk. Csak hozzá kell fogni, az új eszmék munka közben születnek. S megvagyunk róla győződve, hogy a kivitelben az itt közölt program is kellőképpen bővíteni fog.

Az Országos iparegyesület igazgatósága tegnapi ülésében a legközelebbi teendőket a következőkben állapította meg:

Mindenekelőtt össze kell állítani a magyar ipari termelés törzskönyvét. Ebben az itthon termelt iparcikkéjéről osztályozott teljes sorozatát kell rendszeresen összefoglalni és minden cikk-nél természetesen a termelő nevét és lakhelyét is felsorolni.

2. Az Országos Iparegyesület a Kereskedelmi és Iparkamarákat felkérni, hogy ezek minden városban és nagyobb községben állandó iparpártolási bizottságot szervezzenek, melyben helyet kell foglalni az összes érdekelt tényezőknek.

3. E bizottság feladatául tekintse minden erkölcsi erővel odahatni, hogy a társadalom állandóan teljesítse iparpártolási kötelességeit: e végből:

a) állandó összeköttetést tart fenn a központtal (Orsz. Iparegyesület) a megfelelő információk beszerzése végett, mely célra az egyesület hetilapja esetleg rendkívüli kiadásokkal is rendelkezésre kell, hogy álljon;

b) odahat, hogy a közönség olyan iparcikkből, a mely hazánkban is készült, ne vásároljon külföldit, hanem egyelőre még áldozatok árán is hazai készítményt vegyen s a kereskedésekben következetesen ilyet követeljen;

c) megköveteli a helyi kereskedőktől, hogy minden jó minőségű és versenyképes hazai cikket raktáron tartassanak;

d) odahat, hogy a városi, a többi közhivatalok és közintézetek, a társadalmi és egyéb egyletek általános szükségleteiket kizárólag a hazai ipar útján fedezzék, továbbá;

e) hogy a megye, város, közhivatalok és közintézetek hivatalnokai, mint magánemberek is példát adjanak szükségleteiknek a hazai ipar útján való fedezésének tekintetében;

f) odahat az egyes családoknál, hogy a lakás berendezése és a háztartás körül, másrészt a család ruházódása tekintetében is a hazai iparpártolás elve következetesen érvényesüljön;

g) e helyi bizottság állandó közegyet tart fenn, mely a hazai ipar terén fölmerülő minden új eseményt az érdekelteknek alkalmas módon tudomására hozni köteles;

h) e bizottság működésének hatályosabbá tételére nézve az Országos Iparegyesület, mint központ, mindenkor készségesen rendelkezésre áll s kívánatra esetleg részletes utasításokat is foglal össze, melyeket időről-időre ki-egészít.

4. Az Országos Iparegyesület ezen kívül odahat, hogy a hazai termékek czime alatt idegen készítményekkel üzőtt visszaélések meggátoltassanak, vagy a rendelkezésre álló országos szervezet útján erőlyesen megtoroltassanak.

5. Ezenkívül az egyesület földadatai közé sorolja:

a) az új iparágak meghonosítását, illetőleg a nálunk még hiányzó iparágak pontos megállapítása érdekében megkezdett akciójának folytatását és rendszeres kiegészítését;

b) egyes, bár létező, de fejlesztést és főleg társadalmi pártolást érdemlő és igénylő kezdetleges iparágak érdekében bizonyos propagandának a kifejtését.

Nyilatkozat.

Alóírtak ama hazafias, nagy horderejű mozgalomról, a mely a hazai ipar és termelés támogatása érdekében országsszerte megindult, örömmel érte-

sülvén, ahhoz való készséges csatlakozásunkat bejelentjük:

Kolozsvár.

Antal Ágoston, Árvay Ernő, Árvay Lajos, Baczoni Pál, Beke Kázmér, Gál Elek, Herczegh Árpád, Nagy Lajos, Nyárády János, Schmidt Péter, Schram Lajos, Szabó Vince, Székér Pál, Török Mihály, Virág Károly, Balla György, Barthos Elek, Bodó Károly, Butyka János, Elekcsy Gyula, Gormán Jenő, Gráczik Lajos Ernő, Györfy Károly, Horváth István, Ince Gábor, Kovács Jenő, Köntzey Béla, Osváth Dénes, Pán Kálmán, Szini Gyula, Szentkirályi Gábor, Tolokán Miklós, Vass Sándor, Ulrik Ágoston, Venczel Barnabás, Zoltány Ferencz, Breuer Ödön, Demény Dezső, Drágamér Aladár, Elekcsy Imre, Fluk Károly, Götteschla József, Halász János, Karg Dezső, Kádár János, Keresztessy Károly, Kovasi Nagy Ferencz, Kratschill Lajos, Mihály Albert, Munkácsy József, Nagy Domokos, Nagy Lajos, Pop Brutus, Schickedanz János, Szahmáry Béla, Tósa László, Vertán Lajos Antal, Vitályos Béla, Thuróczy Aladár, Zimmermann Zsigmond, gazdasági tanintézet hallgatók.

M-Geze:

Gr. Bathlen Sándor.

Bánffy Dezső báró ujsága.

Budapest, jan. 27.

Az A—ny írja:

A miről fővárosi, u. n. benfentes körökben már régen beszélnek, most, február 1-én megvalósul. Ezen a napon — s azonnal minden este — egy új hírlap jelen meg. Bánffy Dezső báró lapja, a Magyar Szó.

A mit az új lapról tudunk, ime, közreadjuk.

Egy lap megindításához mindenekelőtt pénz kell. Kik adják hát a pénzt? Egy külföldi célra alakult részvénytársaság. Ebben a részvénytársaságban benne van természetesen Bánffy Dezső báró. Nem kis pénzösszeggel van érdekelve Láncey Leó is, meg Beretrás-Wahrmann René asszony. A legtöbb részvény Bánffy Dezső báró kezén van. A részvénytársaságnak Kende Zsigmond az elnöke, ugyanaz, ki Bánffy Dezső báró kormányzása idején a fölhivatalos Magyar Ujságnak felelős szerkesztője volt.

A Magyar Szó szerkesztője Pályi Ede dr. lesz, ki eddig az Egyetértésnél dolgozott. A szerkesztőségnek egyik oszlopos tagja Beermann Adolf, másként Kóbor Tamás. A szerkesztőséget lehetőleg a régi hívekből igyekeznek összehozni és Széll Kálmán lapját, a Magyar Nemzet-et több jónavú munkatárs hagyja ott a Magyar Szó és a régi ideálok kedvéért. Egyik Beermann Adolfnál nem kevésbé illusztris munkatársa lesz az új lapnak Szemere Attila személyében. Nagyon érdekes és első pillanatszónto hihetetlen az, hogy a Magyar Szó — a Tiszák ellen is fog fordulni, ami a Tiszák között nagy megdöbbenést keltett.

Bánffy Dezső és Tisza Kálmán között voltak mindig apró-cseprő ellentétek. A Tiszák követék Bánffyt, mert az ő idejében zavaros volt a víz és a családi birtokokat tudvalevőleg rendezni kellett. De Bánffy Dezső báró nagyon jól tudja, hogy eljön az idő, mikor Tisza Kálmán jogait, azaz fia számára a miniszteri széket követelni fogja. Így hát Bánffyk és Tiszák között még fegyverbarátság sem, csak czimboraság lehetett. Megtörtént azonfelül igen gyakran, hogy Tiszák, ha Bánffy a maga embereit helyezte el különböző állásokban, szót emeltek — a korrupció ellen, amiben Bánffy Dezső pártitást látott és igazságtalanságot is, mert hiszen pl. Gajári Ödön, Pulszky Ágost, vagy Mezei Mór stb. 80.000—120.000 korona évi jövedelmet huznak a hatalom révén. Bánffy Dezsőnek annyi a hive a parlamentben s a megyeházákban, hogy bátran veszi fel a harcot nemcsak Széll Kálmánnal, hanem Tisza Kálmánnal is.

A nagy intrikus nem akar lépcsője lenni a Tiszáknak s különben sem tartja őket alkalmas embereknek, a kikkel a maga céljait megvalósíthatná. Mert — mondja ő is mondják hívei — kicsoda Tisza István, mit tud Tisza István? Közgazdasági tevékenység legfőljebb neki hajt hasznát, ugyan siralmas állapotban vannak. Vajjon köz-

igazgatási kapacitás-e? Rísum teneatis amici. Azt a közigazgatási beszédet, melyet Széll miniszterelnöksége alatt mondott, Horváthy Nándor mondotta el annak idején, akkor pedig éppen Tisza István volt az, aki a beszédet a legvehemensebben támadta.

Szóval, Bánffyék és a Tiszák között egyetértés nincsen és Tisza István két szék Bánffy Dezső báró és Széll Kálmán között lege artis a földre került.

A mi a Magyar Szó közjogi irányát illeti, állítólag egy kissé függetlenségi is lesz azért, mert Bánffy Dezső báró nem felejtette el, hogy mikor a legutóbbi udvari bálon hivvel felvont, a Felség figyelemtelenséggel tüntette ki. Ebben az eljárásban ugyan nincsen ráció, — de ki keresne Bánffy Dezső báróban rációt??

Az új lap tartalmára vonatkozólag egyelőre csak találgatásokra szorítkozhatunk. Azt hisszük, stilszerű volna, ha az első számba Bánffy Dezső báró vezető cikket írna a grófi, bárói rangok, a nemességek értékéről. Lánca Leó megírhatná a telefon-hálózat megválasztásának hiteles történetét, Szemere Atilla a Szilágyi Dezső zord küzbelpése folytán benne rekedt beszédet az új statuendi-ról. Élénk, változatos tartalmat várunk mindenképpen az új lapról, hiszen ismerjük Bánffy Dezső báró tapintatát, nagy diszkrézióját, mely a volt szabadelvű párt intimításáról szenzációs leleplezésekkel fogja meg örvendeztetni az ámuló világot.

Széll Kálmán pedig hirdesse s bizonyítsa meggyőző érvekkel ezután is, hogy a szabadelvű pártnak teljes az egység és hogy „előre kell tekinteni, nem pedig hátra.”

Hogy e hírelesek közül mi igaz, mi nem, azt a közel jövő fogja megmutatni. A felelősség mindezekért az A-nyit terheli.

A Brassai-émlék ügye.

— Közgyűlési tudósítás. —

A még mindnyájunk emlékeztetőben élő nagy tudós Brassai Sámuel emlékének a megőrzésére városunkban társadalmi életünk előkelő tagjaiból egy bizottság alakult s az ország különböző pontjairól majdnem 100 tagot vont be működési körébe, hogy a nagy tudós Brassainak emlékét az utókor számára érdemeihez méltóan társadalmi gyűjtés útján örökíthesse meg. A bizottság működését 1898. végével kezdte meg s f. hó 28-án délután közgyűlést tartott, a melyen a gyűjtés intézésére kiküldött négytagú bizottság, melynek elnöke dr. Farkas Lajos min. tanácsos, egyetemi tanár, titkára Boros György theol. akad. dékán, pénztárnoka Merza Lajos kir. tanácsos, jegyzője Vass Domokos polg. isk. tanár, — számat adott egy évi működéséről s az eddigi gyűjtés eredményéről.

Dr. Farkas Lajos elnök lendületes beszéddel nyitotta meg a gyűlést, méltatva a boldogult Brassai emlékét.

Boros György titkár teljes képet nyújtott évi jelentésében a bizottságnak a gyűjtés érdekében kifejtett működéséről. Merza Lajos pénztárnok jelentésében a bizottság működésének eredményéről számolt be. A bizottság alig egy évi működése 4655 kor. 88 fillért eredményezett az emlékmű czéljaira, a mi gyümölcsözőleg van elhelyezve.

Ez az összeg, a mint az elnök is kifejezte, még semmiesetre sem vehető olyan-nak, a mely a nagy tudós érdemeivel szemben a méltó várakozásokat kielégíthetné, de tekintve a múlt évek kivételes eseményeit, s a mindennap előálló újabb és újabb közérdekű czélokat, a melyek kivételénél az áldozatkész magyar közönségre kell támaszkodnia a társadalomnak, a kimutatott gyűjtési eredmény rományt nyújt mégis, hogy Brassai emlékének az ő el nem muló érdemeihez méltó módon való megőrzítése előbb-utóbb megvalósul.

A közgyűlésen résztvettek a bizottsági tagok közül: Ferencz József unit. püspök, dr. Márki Sándor egy. tanár, dr. Széchy Ákos igazgató, Fekete Gábor kir. táblai elnök, dr. Hermann Antal tanár, Kozma Ferencz kir. tanfelügyelő, Szvacsina Géza polgármester, Elek Gyula igazg.-tanító, Pákey Lajos főmérnök, dr. Eisler Mátys főrabbi. A meg nem jelent vidéki tagok közül többben, így: Hegedűs Sándor keresk. miniszter, Concha Győző dr. budapesti egyetemi tanár, Gyertyánffy István nyug. paedagogiumi igazg., Kádár József szerkesztő stb. írásban mentették ki magukat s tették meg javaslataikat a gyűjtésre vonatkozólag s részben Brassai emlékének miként való megőrzésére nézve.

Gyertyánffynak az emlékmű formájára és elhelyezésére vonatkozó javaslata, hogy az országos gyűjtésből Brassainak ne temetői síremlék, hanem egy emlékszóbor állítsassék a múzeum-kertben, a mely az ő múzeum-egyleti működésének hosszabb időn át színtere volt s vele össze van fűződve a sokoldalú tudósának a botanikában is számottevő munkálkodása, érdekes eszmecserezt szült, a melyben résztvettek: Boross György, Kozma Ferencz, Szvacsina Géza, Ferencz József, Fekete Gábor, Pákey Lajos és az elnök.

Mindnyájunk egyetértettek Gyertyánffy indítványával, hogy Brassai érdemeihez méltóbb az emlékszóbor, mint a síremlék, mert Szvacsina Géza szerint ebből inkább a kegyelet kifejezése, míg amaz az érdem elismerését jelöli, de egyelőre a közgyűlés abban állapodott meg, hogy e fölött érdemlegesen csak akkor határozhat, ha majd nagyobb összeg áll az emlékmű czéljaira a bizottság rendelkezésére.

A további gyűjtésre nézve fölhatalmazta a közgyűlés az intéző bizottságot, hogy azt ezután is a mostani beszámolójában kifejtett elvek szerint vezesse.

Végül sajnálattal jelentette az elnök, hogy a megalakulás óta a bizottsági tagok közül elhunytak: Groisz Gusztáv dr. orsz. képviselő, Albach Géza ny. polgármester, Hajós János ny. miniszter. tanácsos és Szász Domokos püspök, s helyettük új tagokul bevalasztotta a közgyűlés br. Feilitzsch Arthur orsz. képviselőt, dr. Bartók György püspököt, dr. Hermann Antal tanárt és Schandl Mihály máv. üzletvezetőt. Számvizsgálókul kiküldötte dr. Széchy Ákos, Boros Sándor és dr. Török István biz. tagokat.

Az intéző bizottság beszámolójában kifejtett tevékenysége és működése, amiért a közgyűlés Ferencz József indítványára köszönetet is szavazott, azt a benyomást kelti, hogy hasonló önzetlen buzgalma jövőben, megfogja teremteni azt az emléket, amelyet Brassai sokoldalú tudásával, széles körű tudományos és közhasznú működésével kiérdemelt.

A magunk részéről is felhívjuk a nagyérdemű közönséget, hogy áldozatkésziséggel segítse elő a bizottság nemos törekvését, s bizonyítsa be, hogy nagyjaink érdemeit mindenha elismerte s elismeri és emléke iránt tisztelettel tud adózni.

Egyleti élet.

A kolozsvári „Nemzeti Casino“ folyó évi febr. hó 4-én d. u. 3 órakor tartja rendes közgyűlését.

Meghívó. A kolozsvári F. J. Tud. egyetemi orvostanhallgatók Segítő és Önképző Egyletétől folyó hó 31-én, szombán d. u. fél 5 órakor saját helyiségében félévzáró közgyűlést tart, melyre a t. tagtárs urakat tisztelettel meghívja az Elnökség.

ZENE.

Sauer Emil. A jelenleg élő zongoraművészek egyik legkiválóbbja, Sauer Emil jelenleg Budapesten játszik. A kolozsvári zenekörökben mozgalom indult meg, hogy a nagy művészt Kolozsvárra is megnyerjék egy hangversenyre. Baj azonban, hogy a Redoute nem alkalmas már hangversenyes tartására, mert olyan kicsi, hogy tisztelessége összeget (melyért Sauer lejönné) csak úgy lehet ott bevinni, ha horribilis magasságu helyiségeket szabnak; szóval valósággal szarolni kell a közönséget. Nem kételkedünk azért, hogy Bölöny intendáns ezt megakadályozandó, maga fog tárgyalásokba bocsátkozni Sauerrel, hogy őt tisztelessége honorárium mellett egy színházban tartandó hangversenyre megnyerje, hogy ez általa közönséget megkímélje a túlmagas árak fizetésétől. Megjegyezzük, hogy Sauer még csak pár napig lesz Budapesten.

SZÍNHÁZ.

Ernáni. A kolozsvári színház igazgatósága Verdi régi operáját elevenítette fel. Népszerű műsoradarchja volt ez minden színházunk évtizedekkel ezelőtt. Azóta megváltozott az ízlés mindenben; a zenében új irányok keletkeztek és a romantikus Ernáni lekerült a műsorról. Az opera felelevenítésével apáink idejéből hozott vissza néhány órát a színház s megvalljuk, szívesen hallgattuk Verdi melódiáit, melyet megmosolyogunk ma a modern zene művelői. Az előadás minden tekintetben jó volt. *Mezsi, Fehér, Mátyás, Wlassák* énekeltek az opera főszerepeit, zeneileg kifogástalanul. Hogy ugyan-ez nem mondhatjuk el játékról, azt nem is rójuk fel nagy hibául, mert ugy látszik, általános betegség, hogy az énekes színészeknek legalább kétharmada nem játszó színész is egyzersimint. A sors ugy rendelte, hogy a kinek hangja van: nincs színészi talentuma; a kinek színészi talentuma van: nincs hangja. Azért az igyekezetet mindig méltányoljuk s nem lehet elvitatni, hogy a szombati operaelőadáson minden szereplő megtette azt, a mi tehetségétől kitelt. Az operát precízül tanította be *Stephanides* Károly. A szereplőket a közönség sokszor hivta lámpák elé. A szereplők tisztelői a koszoruk egész özönét zudították a színpadra. (b. á.)

Peleskei nótárius.

Tegnap két előadás volt a színházban. Délután a *Peleskei nótárius*-t, este pedig a *Gyurkovics-lányok*-at játszták. A tegnapi két előadás közül a Gyurkovics-lányok előadása jobban beillt volna délutáni előadásnak, mint a Peleskei nótárius. Mig Nagyzajtai Zajtai István uram (*Szentgyörgyi*) budai utazását nagy közönség nézte végig, ugyannyira, hogy minden jegy elfogyott, addig Herczegh Ferencznek életképét csak félház előtt játszták. Gaál József sikerült bohózata jóízű rajzaival, a magyar vidéki és elnémetesedett városi élet képeinek ügyes és leleményes festésével tegnap sem tévesztette el hatását. A színészek mind jó kedvvel játsztak s a közönség sem volt fukar a tetszésnyilvánításban. Kíváncsok volna, hogy a színház minél többször adassa az ily jó magyar darabokat és pedig ne csak délután, hanem este is, mert a mi közönségünk még ma is jobban érdeklődik az eredeti magyar darabok iránt, mint a külföldről beözönlő Isten tudja miféle rossz férczelmények iránt. Ha a külföldi kétes értékű darabokat állandóan színen tartják, miért ne lehetne a jó magyar darabokat is legalább néha-néha felújítani, mert hiszen csak így felelne meg a kolozsvári Nemzeti Színház hivatásának, csak így lenne hű azon tradíciókhoz, melyek hozzáfűződnek.

Megyeri Dezső Londonban. Megyeri Dezső, a kolozsvári Nemzeti Színház volt igazgatója, Londonban van, a hol több új darabot, köztük a *San-Toy*-t megnezi. Megyeri Dezső több új darabot fog hozni az angol fővárosból a Népszínháznak. Megyeri Dezső hazaérkezése után azonnal hozzákézd a *Szép Heléna* és *San-Toy* betanításához, melyek az ő rendezésében bizonyára olyan előadások lesznek, a melyekben nem igen volt része a budapesti közönségnek.

Városi közgyűlés.

Kolozsvár, jan. 29.

Hosszu tárgysorozatból álló közgyűlés vette kezdetét Béli Akos gr. főispán elnöke alatt szombaton d. u. A gyűlés elején Szvacsina Géza polgármester szomoruan jelentette, hogy b. e. elődje, Albach Géza kir. tanácsos nyug. polgármester elhunyt. A megilletődés hangján méltatja az elhunyt érdemeit s ismerteteti a tanács által tett kegyeletes intézkedéseket. A városház épületére kitézte a gyászlobogót, a kommunitás a tanács és tisztikar nevében a ravatalra koszorút helyeztet, külön gyászjelentéseket adott ki. Az elhunynak dísz sírhelyt jelölt. Az utcai lámpákat gyászfényekkel vonatta be és meggyújtatta a temetés folyamán. Kéri a közgyűlést, hogy ez intézkedéseket méltóztassék tudomásul venni és a halál eset felett a város részvétét íktassa jegyzőkönyvébe s azt a gyászoló családál közölje.

A gyűlés egyhangulag jóvá hagyja és elfogadja polgármester előterjesztéseit.

A szentesített törvények kihirdetése után a Mátyás király ház helyreállításán eszközölt módosításokat hagyta jóvá a gyűlés. A város szolgák ellátásáról szóló szabályrendelet módosítását vita nélkül fogadták el.

Káhnán Náthán ragel bérlőnek a tanács határozat ellen elkésve beadott felebbeszedést elutasítja a gyűlés.

Gazdasági munkák közvetítés szervezésére kiküldi Kossa Elemér aljegyzőt és Magyar Gyula alkalmat.

Győr szabad királyi város átíratára a közgyűlés kimondja, hogy a hazai ipar pár-

tolása érdekében *összes szükségleteit hazai gyároktól szerzi be.* És ilyen eljárásra felhívja a várossal összekötöttségben levő vagy attól segélyt élvező testületeket is.

Az igazoló választmány jelentését a bizottsági tagok névjegyzékének Albach Géza halála folytán kiigazítás végett vissza küldi.

Bejelentik, hogy a belmonostori kerületben Merza Lajos királyi tanácsos választott meg képviselővé. Eljenzés.

A szászfenesi vízmű végleges kiépítése hosszabb vitára szolgáltatott okot.

Salamon tanácsos terjesztette elő az ügyet, előadta, hogy ugy a vezetékét, valamint a csatornát bővíteni kell, egyes utcákban, a hol elmaradt, ki kell építeni, szaporítani kell a közkutak számát, a vállalkozóknak az elmaradt részleteket ki kell fizetni, a belváros különböző pontján 6 ílemlyel állítandó fel. Mindezekre 427 ezer frt megszavazását kéri.

Szabó Sámuel rámutat a város általános szegénységére és redukálni óhajtaná a költségeket, a beruházásokat pedig praktikus szeretné eszközölni. A gőz gép helyett óhajtaná, ha kitépítene a turbinát, melylyel lehetne a városi világítást is eszközölni. Póczy Mihály szerint a turbina kiépítés százezer frtba kerülne, annyi erőt nem szolgáltatna, hogy világítani is lehessen vele, különben a gőzgépek a szivattyúkat elgyőzik s a turbina kiépítése elhalasztható arra az időre, a midőn a fogyasztás nagyobb lesz s az üzemet bővíteni kell. Lehetséges, hogy ez ideig a hideg-szamosi vízmű is kiépül és ekkor nyerhet a város annak az összegnek a kamatáért, a mibe a turbina mű kerülne.

Szvacsina Géza polgármester is hasonló értelemben nyilatkozik, Boros György a fedeztet nézve tesz kérdést, Szabó Samu a felleendő kölcsönnel kéri a pénzintézetit szakfeletnek meghallgatását. A gyűlés ezután a javaslatot elfogadja.

A Redout kiépítésének ügye került ezután szőnyegre. Salamon ismertette a Redout mostani állapotait, — a szakosztályok tárgyalásait és közli ezek megállapodását. A javaslat az, hogy miután a városnak nincs anyagi ereje a kiépítéshez, egy vállalkozó kéresek fel erre s a város ennek engedje át több tíz évre a telket.

Szabó Samu tanár szólt az ügyhöz, utána Feilitzsch Arthur báró ajánlja, hogy a Rózsza-utca felőli üres telek megvételét is vegyék kombinációjába.

A gyűlés elfogadta a szakosztályok javaslatát.

A szódavíz megadóztatására vonatkozó szabályrendeleti javaslatot Fekete Nagy Béla terjesztette elő. A javaslatot abban az értelemben fogadták el, hogy minden üveg után 1 kr. adó szedessék. Az adó a szénával tölt hengerek után vonatik ki. A szóda víz megadóztatás ellenzte Dávid Antal. Mellette szólott Feilitzsch Arthur, Gámán Zsigmond; érdekes volt az ásványvizekre a Pollák Lajos fejtegetése, a ki felemlítette, hogy ezelőtt száz évvel 6—7 ezer frt. évi bért fizettek a karlsbadi víz használati jogért. Ma 75 ezer frtot fizetnek.

Egy új első osztályú mérnöki állás szervezését, Várady Aurél, Póczy Mihály, Szvacsina Géza felszólalása után a közgyűlés kimondotta.

A mérnöki állás 1600 frt fizetéssel 400 frt. lakbérrel lesz juttalmazva.

A gyűlés elfogadta a városi szabályrendelet módosításának javaslatát.

A gyűlést ma d. u. folytatni fogják.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 29.

— Szvacsina Géza üdvözlése.

Szvacsina Géza polgármestert királyi tanácsossá történt kinevezetése alkalmából, tes-

némén őnt annak nevezte! De, ne gondoljon vele.

Ő a legjobb és kedvesebb teremtet a világon, de — ő is éppen olyan vén asszony, mint a többi vén asszonyok és ismét, a mit előtte mondanak. Ha valaki az ő pártját fogva mondta volna el azt a történetet, azt állítva, hogy önnel rosszul és igazságtalanul bántak, hiszen ő azt is ismételte volna! Jelenleg a két párt véleménye között ingadozik, mert én elletmondtam neki és ő nagy bizalommal van az én belátásom iránt. A mi a nagy bátymat illeti, neki nincs véleménye, ő az enyémét fogadja el, miután egy kissé lustácska.

Elhallgatott és nevetett. Őn helyett én vagyok, aki beszélt, mondá. — Miképpen történt, hogy az atyja kegyéből kiesett?

— Becsületemre mondom, hogy nem tudom.

A padnak a másik oldalán volt hely és a mint Dóra hivólag nézett arra, természetesen, hogy Curzon leült, a kosarat közöbük téve.

— Tudja — folytatá — én nem azt mondom, hogy fiatalabb koromban éppen az lettem volna, a mit mintá ifjúnak neveztelek.

— Nekem különös kifogásom van a Minta fiatal emberek ellen, rendesen nagy képűsködő, önhitt fiúcskók.

— Köszönöm! — De máskülönben — folytatá Curzon — visszapillantva — nem gondolom, hogy valami különös megőrvást érdemlő hibát követtem volna el. De tizen-nyolc éves koromtól kezdve soha sem látszottam képesnek az atyámmal kijönni. Pedig próbáltam alkalmazkodni. Vajjon az ilyen esetekben képes e kegyed becsüsmeni, hogy a hiba nem egészen az egyik fél részén van?

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1900. Január 29.

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— Swerdnától. —

Az Ellenzék részére fordította: AMICA.

VIII.

(Folytatás.)

(23)

— Ott, a hol minden egyebet tanult, a mit tud, azt hiszem, hogy az istálló udvarán — válaszolá Curzon. Azt hiszem, hogy gyermek korában volt nevelője, de az, amint láthatja, semmire sem tudott vele menni és későbbben azt képzelem, hogy nem volt pánz a mivel a kollégiumba küldjék, még ha Beauclerk oda akart volna menni, a mi több, mint kétséges, — A Roxminstereknek mindig több volt a születésük, a mivel dicsekedjenek, mint a pénzük és azt mondják, hogy a gróf fiatal korában spekulált és vesztett és azóta nem tett egyebet, csak éppen fenntartotta magát, egyik adósságból és zavarból a másikba menve. Kétségtelen, hogy ők nagyon szegények.

— Emlékezem, hogy ön tegnap is azt mondta.

De ő tetszik nekem, — mondá Dóra, a Vikontra czélozva. Ő a legfűresább kis ember, a kit valaha láttam, de azért még is tetszik nekem!

— Ő méltó reá, — mondá Curzon röviden.

Komoran, mondta a mint a leány oldala mellett ment. Rögtön észre véve a hirtelen jött változást és csudálkozva, részben

azon és részben azon, ha vajjon ő megértette-e annak az okát, a leány megállott. Egy pillanatig hallgattak, mindenik idegyszerűen és ügyetlenül nézve a másikra.

— Folyot kisasszony — mondá Curzon végre a csendet megtörve — lesz szíves megengedni, hogy mielőtt tovább mennének, néhány percig beszéljék ittlen kegyedhez?

Az a hely, melyet mutatott, egy kis bokrok és fák közötti sűrűség volt az országút mellett. Dóra azzal válaszolt, hogy néhány lépést téve, bement oda. Ez egy elkülönített hely volt és kissé lejjebb a verőfényes uton Woodlandot látni lehetett onnét.

— Merem állítani, hogy kegyed nagyon különös embernek gondol — kezdé Curzon — de az igazság az, hogy én nem szeretek hamis színek alatt vitorlázni. Tegnap este bosszankodtam magamra, a miért nem mondtam meg kegyednek valamit, a helyett, hogy azt elhallgassam, a hogy elhallgattam — olyan valamit, amit kegyednek tudni kellett volna, mielőtt a szíveséget elfogadtam, vagy megengedtem, hogy a nagybátyja és a nagynénje a házukban elfogadjanak, kérem értem meg, hogy ezt elmondani nem érdemem, azon egyszerű okból, mert bizonyosan megfogja hallani másoktól, némi pótlassokkal, mielőtt egy hetet tölt ezen a helyen.

Midőn kegyed tegnap Golden Rangeról beszélt hozzám és én azt mondtam, hogy az az atyám háza volt, kegyednek csudálkonia kellett, hogy az miért nem volt most az enyém. Azért a barátságos jóindulattal, melylyel kegyed irántam viseltetett, tartozom annak az elmondásával, hogy ez miképpen történt. Én —

— Curzon ur, felesleges, hogy annak az elmondásával fárassza magát, szakította félbe Dóra, nemcsak mosolylyal beszélve, de kezének könnyű érintésével az ifu karján. Őnnak igaza van, midőn azt mondja, hogy

Mannamead egy borzasztó pletyka feszek. Annak kell lenni, mert midőn tegnap este haza mentem, úgy találtam, hogy ez a történet, melyről ön beszél, a Gold-n Range története, egészen készen és kikerekítve várakozott reám. Mihelyt az ön nevet emlittem, a némém rögtön előhozakodott velem, természetesen csak egyoldalul.

— Ezt tudhattam volna, mondá Curzon keserűen nevetve és mogorva arcczal egy kissé visszahúzódott tőle.

A Dóra kosara még mindig a kezében volt, most meghajította magát a leány előtt és átnyújtotta neki.

— Folyot kisasszony, mondá lassan, hogy egy dolog van, a mit tehetek, alkalmat nyújthatok kegyeddal ismertségünk felbbszakítására.

Folyot kisasszony, egy pillanatig csudálkozó tekintettel bámult rá, nem tudva, hogy ezt a beszédet hogy vegye, a következő pillanatban türelmetlen mozdulattal tett.

— Ugyan, ne legyen olyan revertséges, kiáltá.

Bosszankodni látszott és visszaadta a kosarat.

Azt átvenni, a szép szemek kifejezésével találkozik, egy értelmű volt a kézzsoritással. — Curzon nevetett, de egész más hangu nevetéssel és a tartózkodása és feszessége eltűnt. Az ő természetes vidám, fesztelen modora, melyet tegnap este mutatott Dorának, mig Golden Rangernek a szerencsétlen felemlítése nem történt — ismét visszatért.

— Folyot kisasszony, ez nagy jószág kegyedtől! És azt reményelem, hogy látszom olyan halásznak, a milyennek érzem magamat. Becsületemre mondom, hogy rendesen semmit sem törődöm azzal, hogy az embereknek mit tetszik rólam beszélni, de megvallom, hogy tegnap este nagyon kellemet-

tületesen üdvözölte Kolozsvár város tisztikarát. A tisztikar üdvözlését dr. Nagy Mór városi tanácsos, anyakönyvvezető és polgármesterhelyettes tolmácsolta a polgármester előtt, a ki megilletődve köszöntö meg a tisztikar figyelmét, szeretetét és ragaszkodását. Ezután a különböző városi testületek tiszteltek a polgármesternél. A Mária-Valéria-árvaház, siketnéma-intézet, keresk. és iparkamara stb. A katonaság üdvözlését Marnegi Meyer Ödön tábornok és Palkovics altábornagy tolmácsolta a polgármester előtt. Az államvasutak kolozsvári főműhelyfőnöke Török Sándor főmérnök törvényhatósági bizottsági tag is tisztelgett Szvaesina Géza kir. tanácsos előtt.

— **Szt.-Antal ünnepély.** A helyi r. kath. Augusteumi óvodában f. hó 28-án vasárnap délután a Szt.-Antal gyermek-menhely javára igen szép kis ünnepély folyt le előkelő nézőközönség jelenlétében. A műsor egy pár szavalt, zongorajáték s egy kis szindarabból állott, melyet Lichtenstein Anna tanítónő rendezett egy pár tanítványával s annak sikerében közreműködtek Borbély Miczi, Kerekes Irma, Kopp Alice és Gergely Irénke kisasszonyok. Az előadáshoz szükséges termelt Ludvig Ilona óvodát volt szíves a nemes család átengedni. A sikerült kis ünnepély 12 korona 70 fillért jövedelmezett, mely összeget a rendező kisasszony rendeltetési helyére juttatta.

— **Szilágyi Sándor emlékezete.** A Magyar Történelmi Társaság szombaton rótt le emlékezetét Szilágyi Sándor egykori titkára, kiváló történettudósunk és városunk szülője iránt. A kolozsvári egyetemet a kegyeletes emlékünnepezen dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár képviselte.

— **Haller Rezső ünneplése.** Tegnap a délelőtti órákban a kolozsvári kir. törvényszék különdíjsége tett látogatást Haller Rezső kamarai elnöknek, kamarai elnökségének 25 éves évfordulója alkalmából. A szép számban megjelent különdíjség szónoka br. Szentkereszthy Zsigmond törvényszéki elnök meleg szavakkal tolmácsolta ő és megjelent társai jókívánásait, s egyzersimint erőt és kitartást kívánt további áldásos működéséhez, a melyvel félszázadon át mindig az ügyvédek jötte és az ügyvédi kamara felvirágztatására törekedett. — Nehéz tisztesség volt az, a melyet az ünnepelt betöltött, oda adó munkásságot és kitartást kívánt és hogy ezeknek mind megfelelt hiven, mutatja a 25 éves múlt. — Aztán továbbra is erőt és kitartást kívánva nehézsé, áldásos működéseket — örömet és boldogságot ő és családja részére, a megjelentek lelkes éljenzése mellett befejezte szép szívből jövő beszédét.

Erre Haller Rezső mondott a meghattagságtól rezgő hangon szép választ, megköszönve a megjelentek szíves megemlékezését. Egyzersimint köszöni támogatásukat is, a melyel segítségére voltak, hogy a szemei előtt lebegő ezelnak hiven megfelelhettek. Kérte, hogy tartsák meg továbbra is eddig tanusított jóindulatukban s támogatással, mint tették eddig működésében, a mely mint eddig, úgy ezután is a közjó felvirágztatására fog irányulni.

Még egyszer megköszönve a megjelentek szíves megemlékezését, lelkes éljenzés között befejezte beszédét. Azután a különdíjség tagjai az ünnepelt lelkesen megjelnevezve, eltávoztak.

— **Az ügyvédi kamara bankettje** szombaton este 8-ór tartatott meg a New-York szálló külön termében. A bankettet az ügyvédi kar rendezte az ügyvédi kamara 25 éves fennállásának emlékére s Haller Rezső elnök és Kövry Mihály titkár kamarai szolgálatuk 25 éves jubileumára. A társas vacsorán a két ünnepeltnek kívánt megjelentek dr. Weisz József alelnök, dr. Czikmántori Ottó ügyész, dr. Isacu Aurél, dr. Nyorges Zsigmond, dr. Várady Aurél, dr. Papp József, dr. Gergely Albert, dr. Mihály József, dr. Viski László, Náthán Salamon, dr. Weisz Miksa, dr. Ötvös Lajos, Papp Imre, dr. Isacu Pompilius, dr. Tábor Sándor, dr. Tauber Farkas, dr. Bogdán Péter, dr. Tutsek Sándor, dr. Ilea György, dr. Deák Albert, Sipos Gábor, Bölöny László, Dobál Antal, dr. Bruckner Antal, dr. Menyhárt Gáspár, Deák Albert, Sugár József, Ábrahám Antal, dr. Lehmann Róbert, Tompos Ignác.

A felköszöntök sorát dr. Weisz József nyitotta meg, ki Haller Rezső elnököt és családját köszöntötte fel. Haller Rezső a kamarai tagokért és különösen a jelenlévőkért üritett poharat. Kövry Mihály titkár dr. Isacu Aurél köszöntötte fel. Kövry ismét Hallert, dr. Menyhárt Gáspár a kamarai intézmény fejlődése és a collegialitásért üritette poharát. A pohárköszöntők hosszú sorában igen tartalmas beszédek hangzottak el, az ügyvédség bajai a közgyűlés után a fehér asztalnál is újból megvitatva. Az élces felköszöntők közül a dr. Lehmann Róbert, dr. Menyhárt Gáspár és dr. Gergely Albert felköszöntői emléthetők fel, melyek a társaságot állandó derűltégekben tartották. A társaságok közül Tamásy Sándor, Molnár Sándor és dr. Fischer Lajos külön felköszöntőt kaptak, kiknek munkálkodását a kamaratagjai teljes méltánylásban részesítették.

Az üdvözlő leveleket és táviratokat dr. Deák Albert olvasta fel. A menü, melyet a „New-York” szállót dícséret illeti következő volt:

Bélcsepye körzettel és mártással. Vegyes szárnyas francia salátával. Almás és turós lepény. Gyümölcs. Sajtok. Fekete és fehér. Borok. Kolozsvári brétfű (Benigni pinczejéből.) Torley Casino. Ásványvíz.

A társaság a legjobb hangulatban éjfél utánig együtt maradt. A bankett rendezés minden tekintetben kifogástalan volt és ezért

méltán illeték dícsérettel a jelenlévők a vacsora három rendezőjét dr. Deák Albertet, dr. Gergely Albertet és dr. Mihály Józsefet.

— **Kovács Gyula díszkardja az ereklje muzeumban.** A segesvári csatatérben, a csata 50 évforduló napján letűnt E. Kovács Gyula színművész díszkardját az ereklje muzeumba adta be a kiváló művész özvegye. A kardot a következő levél kíséretében küldte be az ereklje muzeum igazgató öröknek:

Mélyen Tisztelt Uram!

A *Nagyváradi Szigeti Kör* dísz karddal tisztelte meg boldogult férjemet; e kard legméltóbb helyén, az ereklje muzeumban lesz.

Kiváló tisztelt!

Kolozsvár, 1900. január 26.

Özvegy E. Kovács Gyuláné.

A majdnem sarló alakban görbített kard pengéje régi, csatákban meghordozott fringia. A markolatból kezdve egész a hegyéig ki van élesítve. A penge egyik oldalán ez áll:

„E. Kovács Gyulának Nagyváradi városi pártoló közönsége 1856—1896.”

A penge másik oldalán a felirat ez:

„Fajunkért és nyelvünkért.”

A gazdagon aranyozott markolat kosár nélküli s külső oldalán csigaházzal van ékítve. A kard hüvelyének aranyozott burkolata 4 nagy és 39 apróbb ékkel van díszítve. A markolat különben vörös bársonnyal van bevonva. A szép emléktárgy, a muzeumnak egyik értékes ereklyéjét képezi, melyhez Kovács Gyula működésével a bazafias ünnepek igen számos és nevezetes emléke fűződik.

— **Kolozsvári mentők a vidéken.** Téglás Gábor fiatal irotársunk súlyos betegsége iránt mutatkozó általános részvételnek egy pár igazán megható részletét hozzák tudomásunkra. Így a M. Á. V. aradi üzletvezetője Mark Károly személyesen intézkedett, hogy a vasúti kocsiokból a fűtőhelyre legalkalmasabbat válasszák ki s a piskii állomás műhelyfőnöke: Herman Sándor főmérnök Jacsó József dévai és Somogyi piskii állomásfőnökökkel együtt az összes nélkülözhető szőnyegeket, pokróczokat összegyűjtötték a vonatról s a kocsi Piskiben kibérelve, abban beteg barátunknak védett fülkét állítottak elé.

Csakis így vált lehetségessé, hogy a nagy fájdalom daczára a hosszú utat a beteg elviselhette, s a kolozsvári mentő-állomás parancsnokának dr. Konrád D. asszistens urnak a család által is hálásan emlegetett tapintatát is fényesen igazolja ez a sikerült szállítás. A kolozsvári mentőknek ugyanis ez volt a leghosszabb szállítás idáig, s a Déva-Kolozsvár közti 200 kilométeres távolságnak a január 20-iki télies időben történeti lyetén, szerencsés leközdesse bátorításul szolgálhat másoknak is, mert az erdélyi részekből távolabb és nehezebb szállítás már alig lehetséges ennél.

A mentők oly ügyességet és gyakorlottságot fejtettek ki, hogy a beteg a rázkódást alig érezte. A legnagyobb kímélettel és vigyázattal helyezték a beteget Dván az ágyra s a nélkül, hogy megbolygattak volna, ugyan ezzel az ágygyal vitték be a klinikán berendezett szobájába. A kolozsvári mentők valóban nem csak átérzik a beteg szenvedését, de tudással, gyakorlottsággal és nagy ügyességgel bírnak annak enyhítésére.

— **A kolozsvári kis és középkerekedő társulat,** mely csak egy fél éve, hogy megalakult, tekintve azt a nagy munkásságot, melyet tagjai javára s azok nehézhelyeztet megkönnyítésére szentel, az érdekeltek élénk pártolása mellett működtek. Most egy nagyobb szabású hangversennyel és felolvasással egybekötött táncmulatság rendezésén fáradozik, zászló alapja megteremtésére. De eltekintve a saját hatáskörébe tartozó ügyek lelkiismeretes elintzésétől, igyekszik mindeamennyi új társadalmi actióban részt venni, mely egyfelől jótéteménnyel, másfelől hazafias iránynyal kapcsolatos. Így nagy munkásságot fejt ki a hazai ipar támogatására saját tagjai körében. Azonban a társulat hazafias szellemét semmi sem illusztrálja jobban, mint a most kibocsátott felhívása tagjaihoz, melyet példaadásként a többi társulatoknak ide iktatunk.

Tisztelt tagtárs!

Egy hosszú évtizede múlt, hogy egyszerre dobbantak meg a honfiai szívek milliói s szent lelkesedéssel hangzott el egy palotában, mint kunyhóban a jelszó: szobor, méltó emléket nagy nevéhez *Mátyásnak*, az *igazságosnak*! És ma már a megvalósulás stádiámban az eszme! A nemzet a dícsőséges multra visszaemlékeztető méltó emléket ad a hazának, az utódoknak! Nehány pár ezer korona szükséges még, hogy a szobrász ihletével alkotott remek, Erdély szívében, szeretett városunkban hirdesse a hon halálját legnagyobb fia iránt. *Tagtársak!* Szívünk és lelkünk melegeivel fordulunk hozzátok: Jöjjetek ti is bármily csekély adománnyal, hogy honfiai büszkeséggel mondassuk el, miszerint ez érez óriás megalkotásához, egy parány részben a mi szeretünk is járult! Mert hiszen egy nép csak addig boldog, míg hazáját és nagyjait szereti, tiszteli! Adományok hirapilag nyugtáztatnak. Kolozsvárt 1900. Január 25. Hazafias tisztelettel *Havas Lázár* elnök, *Csokonai Vilés* Mihály titkár. Örömmel üdvözlöljük a hazafias társulat előjáróságát s kívánjuk, hogy hason szellemben még soká működjen.

— **A polgári leányiskola kibővítése.** A kolozsvári állami polgári leányiskola, mely az 1896-ik tanévben kezdette meg működését, jelenlegi berendezésében már az

első tanévben szüknek bizonyult, a mennyiben az iskola helyiség elégtelensége miatt alig felét lehetett bevenni a jelentkezett növendékeknek. Azóta minden tanév elején a jelentkezőknek legalább 50—60 százalékát volt kénytelen az igazgatóság visszautasítani, csak azért, mert a jelenlegi helyiségben nem lehetett párhuzamos osztályokat beállítani. Az iskola érdemes és lelkes igazgatója *Pallós* Albert már az első tanév folyamán lépéseket tett illetékes helyen arra, hogy a szomszédos telek megszeressék és az azon emelkedő új épületben párhuzamos osztályok állíttassanak be, s az iskola tanári testülete a szükségnek megfelelően szaporitassék. A közoktatási kormány az ismételt feiterjesztésekből maga is meggyőződött az iskola kibővítésének s tanárok szaporításának szükességéről, mindekkor azonban főleg azon mult a kérdés megoldása, mert a szomszédos telek tulajdonosával az ev. ref. kollegiummal nem sikerült a vásártügyletet létesíteni. Az igazgató és az iskola előjárósága azonban ismételten érélyes intézkedéseket tettek, s ma már, — mint örömmel értesülünk — odáig fejlődött a dolog, hogy a szomszédos telektulajdonos hajlandó a telket eladni, s a közoktatási kormány is elvileg már elhatározta az illető telek megvásárlását, s megbizta az iskola igazgatóját és a helyi államépítészeti hivatalt, hogy a telek felméréssék s a közoktatási kormány a megvásárolandó telken az építkezést még a tavaszon megkezdeti, hogy az épületet a következő tanévben használatba vehessék. Az új emeletes épületben még tanterem, egy vizsgaterem, szertár és igazgatói lakás nyer elhelyezést. Ezzel egy nagy és rég érzett szüksegen lesz segítve, a mennyiben lehetővé válik két annyi növendéket felvenni, mint a jelenlegi létszám, a minek ugy a szűlők, mint a tanügyi minden igaz barátja csak őszintén örvendhet.

— **Érdekes vadászat.** Alig rohogtak a láthatár körén túl a szt. gothárdi urilakból — a több napokig tartó vadászatról — a vendégek; midőn sietve jelentik a házi urnak, gr. Wass Bélának, hogy a falu közvetlen közelében két hatalmas vaddisznót nyomoztak ki. — A vadász személyzet még az elmúlt napon elesett és megsebzett vadakkal volt a szomszéd községben elfoglalva és így a gróf csak maga volt otthon. Hogy azonban a vadászat még is el ne maradjon, ki vitte magával két leányát, Rákhel és Marika grófnőket, kik, daczára annak, hogy fegyverrel ügyesen tudnak elbánni, vadászatot tényleges részt sohasem vettek. Az egyiket jobbfelől, a másikat balfelől állította magától fél. A rövid hajtás megkezdődött és már-már vége felé ért, midőn Marika grófnő fegyvere kétszer eldördült és nyomban utánna Rákhel grófnő lött le 70 lépésnyire egy 360-as exóressel egy 150 kilós hatalmas testű vadkant, mely az első lövése helyben maradt. A Marika grófnő lövései is találtak, de mivel ő csak futóval lött, a disznó tovább vánszorogott. Nemsokára azonban ezt is előkerítették és így az alig negyedórai hajtásból fényes eredménnyel tértek haza.

— **A kolozsvári iparszövetkezet** által a beltorda utcában a mult héten megnyitott iparcarnokban — mint örömmel tapasztaljuk — igen élénk keresletnek örvendenek a szövetkezeti tagok által készített hazai iparcikkiek. Az iparcarnok már is gazdagon van felszerelve a cipész, kocsigártó, bádogos, kötélverő, szabó, asztalos kárpitos, szíjgyártó, aranyozó, kefekötő stb. iparágak körébe tartozó izléssel és szolidon készített ipari cikkekkel s a közönség már is tetemesebb bevásárlásokat eszközölt, úgy, hogy ha a vételköv utóbb még élénkülni fog — a mit remélünk — az iparszövetkezet tügye az ohajtott lendületet megnyeri. A szövetkezet egyes fogyasztók részéről már nagyobb megrendeléseket is kapott, s a szövetkezet tagjai körében élénk tevékenység kapott lábra, mely mindenesetre azt eredményezte, hogy a szövetkezet felvirágzik, s a fogyasztó közönség igényeinek megfelelő hazai ipartermékek birtokába jut. Ezzel kapcsolatban még megemlíti, hogy a szövetkezet előjárósága most egy külön építészeti iroda berendezésén munkál, hogy az e nemű szüksegleteket is kielégíthesse.

— **Dr. Török Imre,** kolozsvári gyakorló orvos tegnap délután a hidevöl u. 23-án ev. ref. népiskola helyiségében — a protestáns felolvasási ciklus során — érdekes és tanulságos felolvasást tartott a tüdővész ellen való védekezésről. A nagyszámu közönség igen nagy figyelemmel és érdekléssel hallgatta a fiatal doktor tanulságos fejtegetését és a felolvasás végén zajosan megélenezte.

— **A mezőgazdasági bank** és a takarékpénztár részv. társaság Kolozsvárt Jókai-u. 3 szám alatti helyiségében f. hó 28-án d. e. 11 órakor tartotta meg V-ik évi rendes közgyűlést.

A közgyűlésen igen szép számban megjelent részvényeseket Péterfy Zsigmond, az igazgatóság alelnöke, mint közgyűlési elnök üdvözlővén, miután a határozat képességet megállapította, a jegyzőkönyv vezetésére dr.

Novák István intézeti jogtanácsost, hitelesítőktől dr. Gidófalvi István és Fogel Antal részvényeseket kérte fel s a közgyűlést megnyitottnak nyilváníttotta. Elnök felkérésére Ferenczy Gyula vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseit, melyekből kitűnik, hogy az évi pénztárforgalom volt 14 millió 158,484-40 frt, vagyis 1 millió 588,840-48 frttal nagyobb, mint a mult évi. A takarékbetétek állaga 887,182-48 frt, mely 135,949-34 frttal emelkedett. A váltó tárcza 1 millió 085,377-04 frt, mely 140,881-56 frt gyarapodást tüntet fel. A fizta nyereség 18,279-91 frt, mely 2266-86 frttal kedvezőbb az előbbinél.

A fizta nyereségből a 100,000 frt, 6 és fél százalékos osztalékára 6500 frt, a tartalék alap gyarapítására 5000 frt, jótékonyozó adományokra 150 frt, leírásokra 1045 frt, jutalékokra 3983-96 frt és nyereség átvitelre 1600-90 frt fordított.

A közgyűlés az igazgatóság azon ténnyét, mely szerint alapszabályszerű jogával élvén, Biró János gyógyszerészt az igazgatóságba beválasztotta, örömmel és helyeslőleg vette tudomásul.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a nehéz pénzügyi viszonyok daczára az intézet minden üzletágban igen szép gyarapodást és haladást ért el s Deák Albert tisztevényes indítványára az igazgatóságnak óvatoss, körültekintő és szakszerű vezetéséért köszönetet szavazott.

A részvény szelvények február hó 1-től darabonként 6 és fél koronával az intézet pénztáránál és Budapesten a Magyar országos központi takarékpénztárnál váltanak be.

— **Retenetes hír.** *Mező-Bándról* jövő pénzügyőrök beszéltek, hogy ott a fekete himlő kiütött s ötnap alatt 7 embert döntött a sírba. A lakosság annyira meg van rémülve, hogy a betegeteket még hozzá tartozóik sem akarták ápolni, hanem cigány asszonyokat kellett e végre felfogadni. A halottak koporsóira mész oldatot öntöttek. A remélt általános.

— **Árverési hírdetmény.** A kolozsvári posta és távirda igazgatóság kerületébe tartozó posta (és távirda) hivataloknál feladott és az 1898. év folyamán a feladók ismeretlensége folytán kézbesíthetlenség miatt felterjesztett tért és cím nélküli küldemények a nevezett igazgatóságnál (postapalota földszint 15. számú szoba mellett) folyó évi február 13-án délelőtti 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladottnak.

Mulatságok.

Estély. Szombaton este fényes estélyi adott *Purjesz* Zsigmond dr. egyetemi tanár a Központi Szálloda emeleti termében. Ez estélyen mutatták be először a híres orvosprofesszor bájos leányát: Olgát. Hivatalos volt erre az estélyre az előkelő világ nagy része, az ismerősök, barátok. Körülbelül 100-an voltak a teremben, kik közül ötvenen táncoltak kitűnő jó kedvvel, Pongrácz Lajos muzsikája mellett. Az estély olyan kitűnően sikerült, hogy csak vasárnap reggel fél 9 órakor ért véget.

A farsang egyik legsikerültebb mulatsága lesz kétségkívül a „Lutheranus kötőke” mely, mint már megírtuk, február 17-én fog megtartatni a New-York szálloda földszinti termében. A rendező bizottság, élén Grätz Mórné nőegyleti elnökkel, mindent elkövet, hogy az estély régi jó hírnevének ez idén is megfeleljen. A meghívók a napokban fognak szétküldetni.

Jogász-bál rendező-bizottsága szét küldötte meghívóit és azokat, a kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, ez uton is felkeri, sziveskedjenek erre való igényeiket minél előbb a bál irodájában (Unió-u. 20. I. em.) bejelenteni, hogy a szétküldés mielőtt megtörténhessen.

Gyászrovat.

Winkler János, a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság vezérigazgatóját súlyos családi csapás érte. **Winkler** Mariska, dr. **Nuszer** Lajos, bereg megyei tisztí főorvos felesége tegnapielőtt Munkácsen meghalt. A derék és köztisztelőben álló urnó elhunytá megyeszerzte mély részvételt keltett fel. Az elhunytat tegnap általános részvét mellett temették el Munkácsen.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Wallacis távozása.

Budapest, jan. 28.

Az utóbbi napokban sürűn emlegették, hogy Wallacis miniszter, ki jelenleg szabadság időn van, vissza sem tér többé, mint miniszter.

A miniszter távozása mindenesetre érdekes dolog, de még sokkal érdekesebb az **ok**, a miért Wallacis miniszternek a kabinetből távoznia kell. Ez az ok nagy szomorúsággal és nagy felháborodással töltheti el a magyar nemzetet. Mert Wallacis Gyulát felülről buktatták meg: Bécsből jött a szél, mely az ő báronyszykét feldöntötte. Mikor mondták le Bécsből a magyar minisztereket? Ha nem teljesítik kötelességüket a magyar nemzetet szemben? Ha nem segítik elő kellő buzgalommal a magyar nyelv terjedését, ha nem erősítik eléggé a magyar kultúrát? Dehogy is! Megbuktatják, ha vét Ausztria, vagy a közös hadsereg, vagy a német nyelv ellen. Wallacis az utóbbi *ellen vétett*. Hát talpára kötötték az utilaput.

A közoktatásügyi miniszter állása már nyáron alapjában megrendült, a mikor kiadta azt a rendelkezését, melylyel eltörölte a fővárosi iskolákban a német nyelv kötelező oktatását. Micsoda huzsánnával fogadták ezt a rendelkezését a lapok! Hogy megdicsérték a minisztert, a kitűnő hazafit, a germanizálás nagy ellenségét! Hát ez a hozsánna sértette épen az udvar füleit. Wallacis Gyulát, a ki magyar miniszter létere nem szegődött a német nyelv apostolává, legfelsőbb helyen már akkor elejtették; már akkor elhatározták, hogy távoznia kell mulhatalanul!

Távozik is. Utódja gyanánt Horánszky Nándort emlegetik első sorban, aki ilyenformán a belügyi tárcza helyett a közoktatásügyit kapja. Bár az ő kinevezéséhez sok kétség fér, mert Bécsben Horánszky épen nem grata persona, amióta részt mert venni az aradi vértanu-szobor leleplezési ünnepén. Ő is a magyar hazafiság bűnében szenved.

A háboru.

Budapest, jan. 29.

A Reuter ügynökségnek jelentik: Buller jelentése, hogy Warren semmit sem veszített, legfeljebb csak a Tugelán való átkelésre vonatkozik.

Spionskopon Warrennek **iszonyu vesztesége volt.**

Likleton dandára, mely elsőnek kapaszkodott fel a magaslatra, **teljesen megsemmisült.**

A burok jól látták, hogy az angol katonák, mint másztak fel nagy fáradtsággal s azért teljesen bevárták őket, s a mint felértek, gyilkos ágyutűzzel fogadták.

Ekkor az angoloknak több mint 1500 halottjuk maradt a csata téren.

A Warren expedíciója **3000** halotba került és egész ágyupartijába.

Magyar munkások Romániában.

Budapest, jan. 29.

A napokban két romániai ágens járta be a háromszéki községeket.

Fölfogadtak egy korona napszám és élelmezés mellett 1031 munkást.

Újabb hír a háboruról.

Dr. **Kiss** Sándorhoz, a kolozsvári kereskedelmi akadémia igazgatójához *Londonból* a következő magántávirat érkezett:

„**Joubert** bur hadvezér **Buller** és Warren angol tábornokokat visszaverte a Tugela jobb partjára.”

— **Időjárás az erdélyi részekben.** A kolozsvári üzletvezetőséghez a következő jelentés érkezett az 1900 évi Január hó 29. napi időjárásról:

Vonal	Hőmérsék R.	Időjárás
Üzletkezelőség	— 1	csendes borult
Nagy-Várad	-1-3	csendes borult
Kolozsvár	-1-1	derült csendes
Torda	-1-2	csendes derült
Maros-Ludas	— 2	csendes derült
Maros-Vásárhely	— 2	derült csendes
Szász-Régen	— 3	derült csendes
Tóvis	— 4	derült csendes
Dicső-Szt.-Márton	— 4	derült csendes
Sóvárad	— 2	derült csendes
Kis-Kapus	-1-1	derült csendes
Segesvár	— 3	borult csendes
Sz.-Udvarhely	— 1	borult csendes
Brassó	— 1	derült csendes
Sepsi-Szt.-György	— 2	borult csendes
Csik-Szreda	— 6	csendes ködös
Csik-Gyimes	— 1	derült tisztá
Kézdi-Vásárhely	— 2	borult szeles
Zernest	-1-2	széles borult
Predéal	— 8	borult csendes

A hideg és derült idő uralkodik a legtöbb helyen.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Sertés eladási hirdetemény.

A kolozs-tordai m. kir. állami ménegazdaság kolozspusztai majorjában (vasuti állomás Kolozskara és Boosi 95. sz. őrház) elhelyezett 55 darab másfél éves feljavított ártány illetve kocza, 9 darab kisorolt feljavított tenyészkocza 1900 évi január 28-án zárt írásbeli ajánlati tárgyalás útján elfog adatni.

A zárt írásbeli ajánlatok 10 százalék bánatpénzzel ellátva 1900 évi január 28-án déli 12 óráig a kolozs-tordai m. kir. állami ménegazdaság intézőségéhez (Kolozspusztai u. p. Kolozs) adandók — illetve kiüldendők be, honnan a részletes feltételek kívánatra az érdeklődőknek megküldetnek.

Venni szándékozók az eladó sertéseket bármikor megtekintethetik és előzetes megkeresésre fentjelzett vasuti állomásokhoz kocsiküldetik.

79. 3—3.

M. kir. Földmívelésügyi Miniszter.

Sz. 10414—99. tkvi.

95. 1—1.

Póthirdetemény.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Kolozsvármegyei takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Szarka Sándor végrehajtást szenvedő elleni 1000 forint s jár. iránti végrehajtási ügyében 8672. sz. a. kibocsátott árverési hirdeteményben a kolozsvárvideki kir. járásbírósgal területén levő Bodonkut községben és határán fekvő és a Szarka Sándor nevével felvett bodonkúti 126. sz. tjkvben A + 1. rendsz. 367. hrsz. egész ingatlanra 75 forint becsértékben; A + 2. rendsz. 613, 614, 615. és 616. hrsz. egész ingatlanra 146 forint becsértékben; továbbá a végrehajtást szenvedő Szarka Sándor és az 1881. 60. t. cz. 156. §. alkalmazásával neje szül. Horváth Róziát társtulajdonos nevével felvett bodonkúti 230. számú telekjében A + 2. rendsz. 704. hrsz. egész ingatlanra 27 forint becsértékben; A + 3. rendsz. 705. hrsz. egész ingatlanra 20 forint becsértékben; A + 6. rendsz. 707.4 hrsz. egész ingatlanra 83 forint becsértékben; A + 7. rendsz. 707.6 hrsz. egész ingatlanra 82 forint becsértékben; A + 9. rendsz. 707.11 hrsz. egész ingatlanra 55 forint becsértékben; A + 11. rendsz. 713.2 hrsz. egész ingatlanra 46 forint becsértékben; A + 12. rendsz. 716.1 hrsz. egész ingatlanra 5 forint becsértékben; továbbá a Szarka Sándor és neje Horváth Róziát társtulajdonosok nevével felvett bodonkúti 319. sz. tjkvben A + 1. rendsz. 704.5, 704.6 hrsz. ingatlanra 4 forint becsértékben; A + 2. rendsz. 714.3 hrsz. egész ingatlanra 32 forint becsértékben; A + 3. rendsz. 715.1 hrsz. egész ingatlanra 16 forint becsértékben; A + 4. rendsz. 716.3 hrsz. egész ingatlanra 09 forint becsértékben; végül a Szarka Sándor nevével felvett bodonkúti 282. sz. tjkvben A + 1. rendsz. 266.1, 267, 269 és 270. hrsz. egész ingatlanokra 210 forint becsértékben, mint megállapított kiáltást árban Bodonkut községéhez 1900 évi február hó 11-ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján csatlakozást kérő Kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság végrehajtató érdekében is 1500 forint tökéletesítésére s járulékaival s a jelen szám alá beadott kérvényt törvényesített 8 forint 50 kr. költsége kielégítése végett csatlakozás kimondásával megtartani fog.

Kolozsvárt, a kir. törvényszék, mint telekvi hatóság 1899. évi november hó 15-én.

Dr. J é k e y,
kir. tszéki bíró.

Haszonbéri hirdetés.

Ugron István ö méltósága tulajdonát képező

Mező-Záh község

(Torda-Aranyosmegye) határában fekvő 965 hold terjedelmű

birtok

f. évi áprilistól kezdve kiadó!!

Értekezhetni Báró Bánffy Jánossal Maros-Gezsén u. p. és vasutállomás Maros-Ludas. 96. 1—3.

A küszöbön levő Carneval

alkalmából a bálozó közönség különös figyelmére érdemesek a legkényesebb izlést is kielégítő,

●● pazar eleganciával kiállított ●●
frack,- salon,- és smoking
öltönyök, melyek legjutányosabban

WEISZ ADOLF

jóhírű kolozsvári

(Unio-u. l. sz.) férfiszabó üzletéből

kerülnek ki.

1. 5—10.

Fötér legszebb és forgalmi helyén

18. szám

egy bolthelyiség portállal

bodega helyiség

emeletén irodának vagy lakásnak 3 szoba, konyha stb. Április elsejére kiadó!

Értekezhetni ugyanott.

74. 2—4.

Eladó te j.

100 liter tej naponta eladó!!

Értekezhetni Fancsali Dániel ispánnal Kolozs-Kara.

82., 3—3.

Escher Wyss és Tarsa gépgyár részv.-társ. Zürich.

Különleges gyártmány

jéggýárák és hűtő-gépek

szénsavval.

Képviselet:

Dr. Wágner és társai egyesült gyárak, mint
betéti társaság

Budapest, IX., Tinódy-utca 3. szám.

Jéggýár és hűtő-berendezések a legkülönfélébb kivitelben és nagyságban jéggýárák, vágóhidak, sörgýárák, kórházak, csokoládégýárák, hentesüzletek, tejgazdaságok, sörraktárak, szállodák stb. stb. részére. Kívánatra költségvetéssel és gyártási számvetéssel szívesen szolgálunk.

58. 3—3.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság.

Tisztán kölcsönös. Részvényesek nincsenek.

Alapított: 1842-ben.

Változatlan díjtételek, utánfizetési kötelezettség nélkül!!

Kivonat az 1898 évi december 31-én lezárt mérlegről:

Biztosítási alap 1898 december 31-én	frcs. 1,437,913,602.90
Tehermentes nyereség-tartalék (felesl.)	frcs. 218,853,288.50
Készpénzsztalék kötvénytulajdonosok részére	frcs. 11,502,590.67
Összes bevétel	frcs. 685,008,443.64
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak	frcs. 128,248,939.64
Érvényben levő biztosítások	frcs. 5,034,777,190.62

Három évi fennállás után a társaság új kötvényei semmiesetre sem válhatnak teljesen érvénytelenné, rendkívüli magas összegű kölcsönre jogosítanak és egyéb kiválóan előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal- és felvilágosításokkal szolgál: a kolozsvári főügynök-ség Kolozsvárt, Szentegyház-utca 2., ügyvezető titkár: Rozmann Károly.

Ezen főügynökségek területe: Kolozs-, Torda-Aranyos-, Maros-Torda-, Udvarhely-, Csik-, Szolnok-Doboka-, Beszterce-Naszód- és Szilágymegye-ekre terjed ki és ott lakó t. feleink kértnek összes levelezéseiket oda címezni.

84. 2—3.

Minden családban

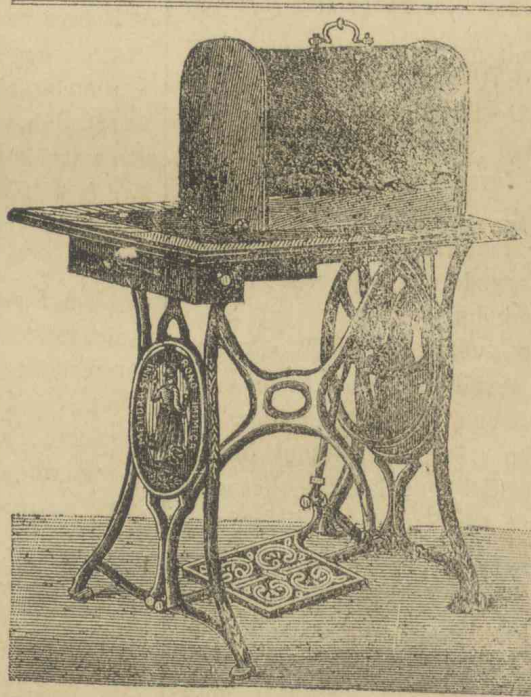
szükséges egy

Singer vagy másféle varrógép,

melyet a nagy pénzszűke miatt 10 évi jótállással készpénzfizetés ellenében

35 forintért adok,

meg nem felelés esetén pedig azonnal becserelem!

Sürgőzőcim: Bernáth
gépraktár Kolozsvárt.
Telefonszám 412.

Bernáth Ede Sándor,
varrógép és kerékpár raktáros
Kolozsvár.

A m. kir. posta- és távirat szállítója Erdélyben.

Raktáron tartom az összes elsőrendű gyártmányokat, u. m.: Singer család, Médium, Titania, Minerva, Heud és Neu, Gritzner, kis- és nagy körhajós, Stower Cylinder, Kéz, Howe és Viktoria hímzőgépeket, olajat, tűket és a gépek egyes részeit.

Szakzerű mechanikai javító műhelyemben minden munkát gyorsan és olcsón készítek.

Ármat heti vagy havi részletfizetésre is adom, úgy helyben, mint a vidéken lakóknak.

Szíves megrendeléseket kér 1184. 14—25.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvárt, Fötér 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték, vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítettnek.

30. (7—x.)

Sárga János ékszerész és órás Kolozsvárt,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.

Nagy raktár a legújabb- és legizléseesebb ékszerekből, ezüst-nemüekből, arany- és ezüst, aczél órákból, valamint fali inga és ébresztő órákból.

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstnemüket, vagy új aruval becsere.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy arjegyzék ingyen és bérmentve!

1122. 35—100.

18 karatos finom arany jeggyűrűk.